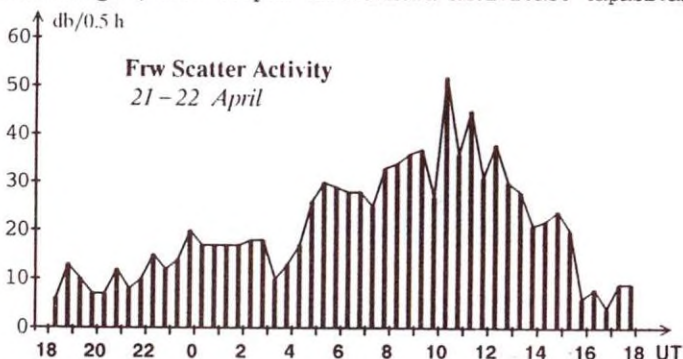

Az Áprilisi Lyridák rádiós maximuma

A meteorraj ezévi vizuális észlelését a kedvezőtlen időjárás és a zavaró holdfény akadályozta, ezért egy rádiós megfigyelőhétvéget szerveztünk április 21–23-án. Az előző évi tapasztalataink alapján (l. Meteor 88/7–8. szám 35–36. old.) nem számítottunk kiugró maximumra. A megfigyeléseket Tepliczky István budapesti lakásán végeztük egy Moderato 1025A típusú rádióval (érzékenysége URH-n 4 mikrovolt) és egy kelet-nyugat irányérzékenységgű egyszerű hajlított dipól segítségével. A használt frekvencia 94,7 MHz. A 30 órás észleléssorozat alatt hatan váltottuk egymást: Dunai Rezső, Pálos Judit, Mosonyi Judit, Tepliczky István, Vámosi László és Voith Petra. Egy-egy észlelő egyszerre általában fél órát töltött a rádió mellett.

A munkát ápr. 21-én 18:00 UT-kor kezdtük, és 24 órát folyamatosan észleltünk. A meteorbeütések száma az éjjeli utáni órákban kezdett növekedni. Másnap délelőtt a növekedés folytatódott, a maximumot a déli órákban regisztrálhattuk — nagysága figyelemreméltó! Ekkor a visszhangok többsége rövid, 1–3-as intenzitású, de akadt néhány kifejezetten erős, hosszú is közöttük. Ettől kezdve fokozatosan csökkent mennyiségük egészen a délutáni minimumig. (Ekkor csupán tizedakkora aktivitást tapasztaltunk.)

A Lyridák maximumát angol források 22-én 1,9 UT-ra jelezték előre. A 24 órás sorozat fenti diagramján sem ez, sem a napi sporadikus változás nem azonosítható egyértelműen. Arra gondolunk, hogy a Lyridák mellett egy erősebb nappali raj okozhatta a kiemelkedő déli maximumot. A következő éjszaka és másnap délelőtt időszakosan további kontroll-megfigyeléseket végeztünk: az eredmény hasonló, fokozatos növekvő, déltájt tetőző aktivitás, hasonló nagyságú maximummal. A Lyridák radiánsának horizont feletti magassága a déli órákban már fokozatosan csökken. Lehetséges azonban, hogy az adóállomás és a légkörbe érkező meteorpályák egymáshoz viszonyított helyzete ilyenkor okozhatja a legtöbb reflexiót antennánk irányában.

TEPLICZKY ISTVÁN—VÁMOSI LÁSZLÓ